

HØJESTERETS DOM

afsagt torsdag den 11. februar 2016

Sag 227/2014

(1. afdeling)

Skatteministeriet

SKAT

(Kammeradvokaten ved advokat Boris Frederiksen)

mod

Peer Kølendorf

(advokat Tom Kári Kristjánsson)

I tidligere instans er afsagt dom af Østre Landsrets 15. afdeling den 31. oktober 2014.

I pådømmelsen har deltaget fem dommere: Jytte Scharling, Jon Stokholm, Henrik Waaben, Oliver Talevski og Jan Schans Christensen.

Påstande

Parterne har gentaget deres påstande.

Anbringender

Skatteministeriet har i det væsentlige gentaget sine anbringender og supplerende anført bl.a., at der ikke ved vurderingen af Peer Kølendorfs ansvar som direktør i Comitel International A/S skal tages hensyn til hans øvrige arbejdsopgaver i andre selskaber i koncernen. Ansvarsvurderingen i relation til den dagældende aktieselskabslovs § 54, stk. 2, skal alene foretages i forhold til det selskab, hvori ledelsesmedlemmet har varetaget direktionshvervet og dermed haft ansvaret for den daglige drift. Det kan endvidere ikke tillægges betydning for Peer Kølendorfs ansvar i forhold til tredjemand, at han havde opnået bestyrelsens accept af, at han som direktør havde en begrænset involvering i den daglige drift af Comitel International, og

Højesterets begrundelse og resultat

Sagens baggrund og hovedproblem

Sagen angår, om Peer Kølendorf er erstatningsansvarlig for det tab på 144.080.700 kr., som Skatteministeriet har lidt ved, at Comitel International A/S fik tilbagebetalt moms vedrørende perioden november 2003 til november 2004, som forudgående handelsled svigagtigt unddrog SKAT. Lederen af Comitel Internationals brokervirksomhed, T1, er idømt 5 års fængsel for skyldnersvig i form af deltagelse i momskarruselsvig som led i det såkaldte Gul Feber-sagskompleks.

Skatteministeriets hovedsynspunkt er, at Peer Kølendorf som ultimativ hovedaktionær og bestyrelsesmedlem samt daglig leder af Comitel International – i perioden frem til den 16. april 2004 tillige som registreret direktør – har handlet ansvarspådragende ved ikke at sikre en forsvarlig organisering af og et tilstrækkeligt tilsyn med selskabets brokervirksomhed.

Ansvarsbedømmelsen

Spørgsmålet om Peer Kølendorfs erstatningsansvar skal bedømmes efter dansk rets almindelige erstatningsregel (culpareglen), hvorefter det afgørende er, om Peer Kølendorf har forvoldt SKATs tab forsætligt eller uagtsomt (uforsvarligt), jf. dagældende aktieselskabslovs § 140, nugældende selskabslovs § 361.

Som anført af landsretten må det lægges til grund, at Peer Kølendorf ikke vidste, at de pågældende handler med it-komponenter og internet access-kort indgik i momskarruselsvig. Peer Kølendorf kan derfor kun blive erstatningsansvarlig, hvis Skatteministeriet godtgør, at han har udvist en uforsvarlig adfærd i forbindelse med organiseringen af eller tilsynet med selskabets brokervirksomhed.

Peer Kølendorf havde fra sit virke i branchen kendskab til tidligere anvendte momskaruseller på brokermarkedet og til de risici for svig, der var forbundet hermed.

Uanset dette og uanset den generelle risiko for momssvig på brokermarkedet kan det efter Højesterets opfattelse ikke i sig selv anses for ansvarspådragende for Peer Kølendorf, at sel-

Peer Kølendorf, der havde kontor i de samme lokaler som de få øvrige medarbejdere i Comitel International, havde daglig kontakt med T1 og de øvrige brokere og fulgte løbende op på udviklingen i selskabets økonomi, herunder omsætning, omkostninger, resultat og budget, ligesom han dagligt fulgte bevægelserne på selskabets bankkonti. Bevisførelsen giver ikke grundlag for at fastslå, at Peer Kølendorf gennem sin kontakt med T1 og de øvrige brokere eller gennem sin kontrol af selskabets økonomi mv. burde have fået mistanke om, at tidligere handelsled var involveret i momskaruselsvig. De oplysninger, som Skatteministeriet har modtaget fra myndigheder i andre EU-lande om Comitel Internationals EU-samhandelspartnere i 2003 og 2004, kan ikke føre til en anden vurdering.

Ud over den nævnte kontrol med selskabets økonomi mv. sendte Peer Kølendorf efter aftale med SKAT i flere år månedlige lister over selskabets nye kunder og leverandører til SKAT. Dette må antages at have medvirket til at styrke Peer Kølendorf i opfattelsen af, at selskabet havde truffet de fornødne forholdsregler for at undgå at blive involveret i momskaruselsvig.

På den anførte baggrund finder Højesteret det ikke godtgjort, at Peer Kølendorf ved den opgavefordeling, der blev gennemført mellem ham og T1, eller som følge af manglende tilsyn eller kontrol med brokervirksomheden har udvist uforsvarlig adfærd.

Peer Kølendorf er herefter ikke erstatningsansvarlig for SKATs tab.

Konklusion

Højesteret stadfæster dommen.

Thi kendes for ret:

Landsrettens dom stadfæstes.

I sagsomkostninger for Højesteret skal Skatteministeriet betale 3.750.000 kr. til Peer Kølendorf.

De idømte sagsomkostningsbeløb skal betales inden 14 dage efter denne højesteretsdoms afsigelse og forrentes efter rentelovens § 8 a.